

РЕШЕНИЕ

№ 493

гр. Варна, 19.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светлана Тодорова

Членове: Диана К. Стоянова
Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Христина Здр. Атанасова
като разгледа докладваното от Цветелина Г. Хекимова Въззивно гражданско дело № 20223100502314 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх. №25457/01.11.2022г. от Р. П. К., ЕГН *****, с адрес: ***** срещу решение №2168/02.07.2022г. по гр.д. №18111/2021г. на ВРС, с което е отхвърлен предявения от жалбоподателя иск срещу Ц. И. И., ЕГН *****, с адрес: **** за сумата от 10000,00 лв., представляваща задължение по запис на заповед от 23.12.2020 г., с издател ответника и поемател ищеца, ведно със законната лихва върху главницата, от датата на подаване на исковата молба - 21.12.2021 г., до окончателното ☐ изплащане, за която сума е отхвърлено подаденото от ищеца заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. № 16034/2021 г. по описа на ВРС, като неоснователен.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно и неправилно. Сочи се, че съдът неправилно е формирал извод за отхвърляне на претенцията, доколкото ответникът в подадения по делото отговор е признал основателността на иска. Твърди се, че ако отговорът се счита неподаден, то тогава съдът е следвало да се произнесе с неприсъствено решение. В жалбата не са направени доказателствени искания.

Отправената към съда молба е за отмяна на решението и за уважаване на предявения иск с присъждане на направените разноски.

В срока по чл. 263 ГПК, въззиваемата страна Ц. И. И., ЕГН *****, с адрес: **** не е депозирал писмен отговор.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството е образувано по предявен от Р. П. К., ЕГН *****, с адрес: **** срещу Ц. И. И., ЕГН *****, с адрес: **** иск с правно чл. 415, ал.1, т.3 от ГПК вр. чл. 535 от ТЗ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10000,00 лв., представляваща задължение по запис на заповед от 23.12.2020 г., с издател ответника и поемател ищеца, ведно със законната лихва върху главницата, от датата на подаване на исковата молба - 21.12.2021 г., до окончателното ☐ изплащане, за която сума е отхвърлено подаденото от ищеца заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. № 16034/2021 г. по описа на ВРС. В исковата и уточняващата молба ищцата чрез адв. Е. К., твърди, че по ч.гр. дело № 16034/2021 г. по описа на ВРС е отхвърлено заявлението ☐ за издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 417 от ГПК. Излага, че претенцията се основава на издаден в нейна полза в гр. Варна от ответника запис на заповед от 23.12.2020г. с падеж 01.03.2021г. Сочи, че записът на заповед е издаден във връзка с писмен договор за заем от дата 23.12.2020г., по силата на който ищцата предала на ответника в брой сумата от 10000,00 лв., за да заплати задълженията си по банков кредит, а ответникът се задължил да върне сумата на 01.03.2021г.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил на електронната поща на съда отговор на исковата молба, който не е бил валидиран със съответния електронен подпис или по друг несъмнен за съда начин от ответника Ц. И. И.. В дадения от съда на основание чл. 101, ал.1 от ГПК едноседмичен срок ответникът не е приподписал лично отговора в деловодството на съда нито чрез електронен подпис или чрез надлежен пълномощник, поради което процесуалното действие по подаване на отговор по чл. 131 от ГПК следва да се смята за неизвършено, на основание чл. 101, ал. 3 от ГПК.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В рамките на тази проверка настоящият състав намира предявения иск с правно основание чл. 422, ал. 1 вр. с чл. 415, ал. 1 ГПК за процесуално допустим, поради което и дължи произнасяне по същество на спора.

Конкретните възражения във въззивната жалба са свързани предимно с наличието на признание в отговора на исковата молба, който е счетен за неподаден от

първоинстанционния съд. От приложения по делото отговор е видно, че е получен чрез електронна поща, като същевременно не е подписан с електронен подпис и не са изпълнени указанията по чл.101 от ГПК за последващо приподписване лично или чрез пълномощник, поради което съдът основателно го е приел за неподаден.

Възражението в тази връзка се счита от въззивния съд като неоснователно, както и възражението, че в такъв случай съдът е следвало да постанови неприсъствено решение.

Предпоставка за постановяване на неприсъствено решение съгласно разпоредбата на чл.239 от ГПК е освен липса на отговор и неявяване в съдебно заседание също и преценка за вероятна основателност на иска. В случая съдът е формирал преценка за липса на тази предпоставка и поради това е оставил без уважение искането. Изводът за липса на предпоставката вероятна основателност е обусловен от констатацията за противоречие на процесния запис на заповед с императивни разпоредби, уреждащи задължителните реквизити на менителничните ефекти.

Записът на заповед е обикновена форма на менителничното задължение, което създава задължение на издателя пред всеки легитимиран поемател. Предвид строго формалния характер на менителничните сделки, с оглед преценка за тяхната действителност се изследва спазването на изискванията, изчерпателно предвидени в закона. В настоящия случай представеният по делото запис на заповед съдържа реквизитите по чл. 535 и чл. 536 от ТЗ, не се оспорва неговата автентичност, но се констатира неяснота по отношение изискуемостта на задължението.

Начините за определяне падежа на менителницата, приложими и към записа на заповед, са предвидени в разпоредбата на чл.486, ал.1 от ТЗ, а именно: на предявяване, на определен срок след предявяване, на определен срок след издаването, на определен ден. Съгласно ал.2 на същата разпоредба определянето на падеж по друг начин или с последователни падежи води до нищожност на ценната книга.

Според константната практика на ВКС по сходни случаи, когато падежът е отразен по два начина - на предявяване по чл. 486, ал. 1, т. 1 ТЗ и на определен ден по чл. 486, ал. 1, т. 4 ТЗ, е налице неяснота, която не дава възможност падежът да бъде определен по несъмнен начин. В този смисъл са решение № 168 от 7.11.2013 г. на ВКС по т. д. № 678/2012 г., I т. о., ТК и решение № 77 от 14.08.2015 г. на ВКС по т. д. № 1156/2014 г., I т. о., ТК, според което менителничните ефекти са формални писмени актове и спрямо тях се поставят строги изисквания за форма и за наличие на определени реквизити на акта, за съдържанието на които законът съдържа императивни норми. Строго формалният режим за валидност на записа на заповед, установен от закона, включително за определяне на падежа /чл. 535, т. 3 вр. чл. 486, ал. 1 вр. чл. 537 ТЗ/ налага извод, че в записа на заповед падежът следва да бъде посочен ясно и по начин, който не буди съмнение и не дава основание за различно тълкуване.

В случая, видно от текста на процесния запис на заповед, падежът е уговорен по

два начина – платим на предявяване и на конкретна дата - 01.03.2021г., което създава неяснота и дава възможност за различно тълкуване, водещо до извод за нищожност на менителничния ефект.

С оглед на извода за нищожност на процесния запис на заповед не подлежи на разглеждане въведеното от ищеца твърдение за наличие на каузално правоотношение по договор за заем. Възражението във въззивната жалба, че искът не се основава само на записа на заповед, също се преценява като неоснователно, доколкото в уточнителната молба от 24.01.2022г. изрично е заявено, че претенцията възниква от записа на заповед от 23.12.2020г., а договорът за заем се сочи само като каузално правоотношение. Доколкото изследването на връзката и валидността на сочено от страна каузално правоотношение се предпоставя от наличието на действителен запис на заповед, в случая поради констатираната нищожност то няма да бъде разглеждано, което не пречатства възможността на ищеца да отправи претенция на това основание.

Предвид съвпадане на изводите на въззивния и първоинстанционния съд решението на ВРС следва да се потвърди изцяло.

С оглед изхода от спора пред въззивния съд и липсата на искане от въззиваемата страна не се дължи присъждане на разноски за настоящата инстанция.

Мотивиран от гореизложеното и на осн.чл.272 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №2168/02.07.2022г. по гр.д. №20213110118111 по описа на ВРС за 2021г.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване, на основание чл.280, ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____